lige stillinger som sygeplejerske på disse hospitaler, og at de pågældende efter ansættelsen er omfattet af en ordning, som, bortset fra adgangen til stillinger, der henhører under den offentlige administration i den i artikel 48, stk. 4, forudsatte betydning, indebærer fordele og garantier, som på alle punkter er ligeværdige med dem, der følger af den stilling som tjenestemand, der er forbeholdt landets egne statsborgere.

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. FEDERICO MANCINI

fremsat den 15. april 1986 *

Høje Domstol.

1. Domstolen skal tage stilling til en sag anlagt i henhold til EØF-traktatens artikel 169 af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber mod Den franske Republik. Kommissionen har nedlagt påstand om, at det statueres, at Den franske Republik har tilsidesat traktatens artikel 48 ved at kræve fransk statsborgerskab som betingelse for ansættelse, herunder tjenestemandsansættelse, i faste stillinger som sygeplejerske ved offentlige hospitaler.

Lad mig sammenfatte de faktiske omstændigheder. Ifølge artikel L 809 i lov om offentlig sundhed, som findes i bog IX med titlen »Statut général du personnel des établissements d'hospitalisation publics et de certains établissements à caractère social« (almindelige bestemmelser for personalet på offentlige hospitaler og visse sociale institutioner) »kan ingen ansættes i en stilling ... 1) hvis han ikke er fransk statsborger ...«. Artiklen er blot i denne sektor en gennemførelse af en betingelse, som allerede er indført ved artikel 16 i almindelige bestemmelser for offentligt ansatte (bekendtgørelse nr. 59-244 af 4. februar 1959), som nu findes i artikel 5 i lov nr. 83-634 af 13. juli 1983 om offentligt ansattes rettigheder og pligter.

Kommissionen finder denne betingelse stridende mod artikel 48, stk. 1, ligesom den ikke finder den berettiget efter undtagelsen i stk. 4, og den har derfor indledt en traktatbrudsprocedure ved skrivelse af 1. december 1982; da den ikke modtog svar fra regeringen i Paris, fremsatte den den 23. marts 1984 den foreskrevne begrundede udtalelse. Heri fastslog Kommissionen, at Frankrig ved at kræve fransk statsborgerskab som betingelse for ansættelse, herunder tjenestemandsansættelse i faste stillinger som sygeplejerske i offentlige hospitaler og visse

* Oversat fra italiensk.

sociale institutioner måtte antages at have undladt at opfylde sine forpligtelser som medlemsstat efter EØF-traktaten, for så vidt angår arbejdskraftens frie bevægelighed.

Det bør tilføjes, at vilkårene for ansættelse og tjenestemandsansættelse i tandlægestillinger på offentlige hospitaler ifølge den begrundede udtalelse udgjorde et tilsvarende traktatbrud. Men da Frankrig har ændret bestemmelserne herom ved dekret nr. 84-131 af 24. februar 1984, og da Kommissionen erkender at have fået underretning herom med forsinkelse, er sagen i den henseende uden genstand.

Den franske regering reagerede heller ikke på den begrundede udtalelse. Træt af at vente anlagde Kommissionen derfor den 18. december 1984 sag ved Domstolen i henhold til traktatens artikel 169, stk. 2.

2. Som jeg allerede har nævnt, er Domstolens opgave at fastslå, om artikel 48, stk. 4, hvorefter princippet om arbejdskraftens frie bevægelighed ikke gælder for »ansættelser i den offentlige administration«, kan anvendes på stillinger som sygeplejerske på offentlige hospitaler. Jeg vil først bemærke, at problemet ikke er nyt. Domstolen har i tilsvarende sager afsagt dommene af 12. februar 1974, sag 152/73, Sotgiu mod Deutsche Bundespost, Sml. 1974, s. 153, af 17. december 1980 (mellemdom) og af 26. maj 1982 (endelig dom), i sag 149/79, Kommissionen mod Kongeriget Belgien, Sml. 1980, s. 3881, og 1982, s. 1845. Hovedpersonen i den første sag var en italiensk arbejdstager, som allerede var ansat af det tyske postvæsen, og som, fordi han var udlænding, blev nægtet en godtgørelse, der blev tildelt tyske statsborgere; den anden sag drejede sig derimod om visse tilbud om beskæftigelse, som var betinget af statsborgerskab, i belgiske offentlige institutioner eller organer (byen Bruxelles, Auderghem kommune, Société nationale des chemins de fer vicinaux og Société nationale des chemins de fer belges).

Men det er ikke det hele. Et af de belgiske tilbud gjaldt en stilling — som sygeplejerske i vuggestuer — der praktisk talt svarer til den, vi beskæftiger os med i dag. Domstolen statuerede, at den faldt uden for den nævnte bestemmelses anvendelsesområde, efter at have forkastet de argumenter, som blev fremført af den belgiske regering og af de tre medlemsstater — Tyskland, Storbritannien og Frankrig — som var interveneret til støtte for Belgien. I sagen her er den franske regering imidlertid vendt tilbage til disse argumenter og har gentaget dem ordret. Den har endog ikke fortalt os — jeg fik det først at vide for tre dage siden — at den omtvistede bestemmelse er blevet ophævet ved artikel 133 i lov nr. 86/33 af 9. januar 1986 (JO af 11.1.1986, s. 547), altså tyve dage før retsmødet. Under disse omstændigheder kunne jeg øjeblikkelig afslutte mit arbejde ved kort og godt at opfordre Domstolen til at bekræfte, hvad den allerede har statueret i 1982.

Jeg foretrækker imidlertid at gå frem på en anden måde, ikke blot fordi Frankrig ønsker, at Domstolen ændrer sin praksis. Sagen er, at de domme, som jeg har nævnt,

har fremkaldt alvorlig kritik i teorien og, hvad der er mere væsentligt, ikke er blevet »slugt« af en række regeringer. Denne modstand er ikke overraskende, hvis man betænker, hvor rodfæstet den opfattelse er, hvorefter staten er aldeles suveræn i sine afgørelser om ansættelse i det offentlige, og hvor udbredt tendensen er til i perioder med stor arbejdsløshed at se en bekvem stillingsreserve heri. Noget sådant er dog stadig foruroligende og må tages ved hornene, før fremgangsmåder, der ligner disse (sagerne 66/85, Deborah Lawrie-Blum mod Land Baden-Württemberg, og 75/86, Kommissionen mod Belgien, som verserer for Domstolen) breder sig. Jeg vil altså benytte mig af lejligheden til at vende tilbage til vort emne ved, som Montaigne sagde, at give det »une poincte non pas le plus largement, mais le plus profondement que je sçay«.

3. Ligesom allerede i sag 149/79 tager den franske regering udgangspunkt i en »organisk« eller »institutionel« fortolkning af ordene »offentlig administration« (artikel 48, stk. 4), som fra princippet om arbejdskraftens fri bevægelighed undtager enhver form for stilling, uanset arten af den virksomhed, som er dens indhold. Seks argumenter støtter denne fortolkning:

1) Bestemmelsens ordlyd, idet den kun taler om »offentlig administration«, og altså ikke herved sondrer mellem nogle sektorer og andre sektorer eller nogle funktioner og andre funktioner.

2) Visse systematiske kendsgerninger, nærmere bestemt:

   a) en række bestemmelser, navnlig artiklerne 36, 37, 48 stk. 3, 55, 122 og 223 beviser, at EØF-traktatens forfattere har anerkendt staternes særlige rolle ved at forbeholde dem retten til at varetage og fremme almene interesser;

   b) bestemmelsen henviser ikke til begrebet »forbundet med udøvelse af offentlig myndighed«, som forekommer i artikel 55; den har altså større rækkevidde;

   c) mens princippet om arbejdskraftens frie bevægelighed i artikel 48, stk. 3, er genstand for »partielle« forbehold (den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed), fastsætter artikel 4 en »generel« undtagelse.

3) Domstolens domme om lighedsprincippet, hvorefter forskellige situationer skal behandles forskelligt. En fransk statsborgers situation er pr. definition forskellig fra situationen for statsborgere i andre medlemsstater, for så vidt angår hans prætentioner i retning af som tjenestemand at tjene det samfund, som han tilhører.

4) Kravene til administrationens funktion, idet denne skal varetage almene hensyn. Administrationens tjenestemænd har altså en opgave, som, da den indebærer udøvelse af offentlig myndighed og netop derved kræver en særlig loyalitet fra den, som deltager heri, ligger meget fjernt fra privatansattes opgaver.

5) Karriereprincippet, for så vidt som det kræver, at muligheden for at blive forfremmet til højere lønklasser står åben for alle tjenestemænd. Da statsborgere fra andre medlemsstater under alle omstændigheder er udelukket fra sådanne stillinger, vil det at sidestille dem med franske statsborgere til syvende

og sidst føre til, at lighedsprincippet krænkes til skade for dem.

6) Retten til arbejde, som er fastslået i artikel 48. Ved at forhindre fællesskabsborgere i at få adgang til faste stillinger tilsidesætter Frankrig ikke dette princip; dens retsorden tillader dem at beklæde de pågældende stillinger på grundlag af en kontrakt.

Sammenfattende har den franske regering erklæret sig rede til i Rådet at tage stilling til et eventuelt forslag til en fællesskabsdefinition af begrebet »ansættelser i den offentlige administration«. På fællesskabsrettens nuværende udviklingstrin er den franske regering dog overbevist om — eller hævder at være det — at det tilkommer medlemsstaterne at fastlægge denne definition.

4. Jeg har nævnt, at de indsigelser, som jeg har redegjort for, punkt for punkt falder sammen med dem, der allerede blev påberåbt i sag 149/79, og som Domstolen forkastede i de domme, som blev afsagt i denne sag. Troskab mod ideer, som er nedarvet gennem flere århundreder, eller blot vanskeligheder ved at forelægge Domstolen nye og mere solide argumenter? Jeg overlader svaret til Domstolen for at hellige mig en gennemgang af gældende ret, ifølge retspraksis, vedrørende udelukkelse fra ansættelse i det offentlige. Dens grundlag kan sammenfattes således: 1) artikel 48, stk. 4, skal fortolkes snævert; 2) begrebet »ansættelser i den offentlige administration« er et fællesskabsbegreb og, 3) skal fortolkes i overensstemmelse med sit formål; 4) i alle tilfælde er det afgørende, om den omtvistede virksomhed indebærer »udøvelse af offentlig myndighed og varetagelse af statens og offentlige institutioners almene interesser«.

Det første udsagn er i overensstemmelse med et princip, som er anerkendt i alle retsordener, og det er altså ikke nødvendigt at uddybe det. Jeg konstaterer dog, at det i Domstolens praksis er blevet stadig strengere. Således bemærkede Domstolen i Sotgiu-dommen, at »når man tager hensyn til, at 'princippet om arbejdskraftens frie bevægelighed og ligestilling' er grundlæggende ..., kan de afvigelser, som tillades af artikel 48, stk. 4, ikke tillægges en rækkevidde, som går ud over det mål, som denne undtagelsesbestemmelse skal tjene« (præmis 4); se ligeledes med hensyn til artikel 55, stk. 1, dommen af 21. juni 1974 i sag 2/74, Reyners, Sml. 1974, s. 631, præmis 43); men denne formulering har kun ført Domstolen til at garantere udlændinge en almindelig bestemt ret til ansættelse i »visse hverv i den offentlige administration« (*ibidem*). Dommene fra 1980 og 1982 viser derimod klart, at det er hensigten at begrænse undtagelsens rækkevidde til de tilfælde, hvor princippet om arbejdskraftens frie bevægelighed ville bringe staten i utålelige situationer. Alt i alt er det nu ikke længere muligt at betvivle — og på det fortolkningsmæssige plan ikke at drage alle konsekvenser heraf — at friheden er reglen, og at bestemmelserne om ansættelse i det offentlige er undtagelsen.

Der er også kun lidt at sige om den anden bemærkning. Domstolen tiltrådte generaladvokat Mayras' opfattelse i hans strålende forslag til afgørelse i Sotgiu-sagen (begrebet i stk. 4 — siger han — »bør undergives en selvstændig fællesskabsdefinition uden hensyn til de skiftende nationale kriterier, som afhænger af den opfattelse, som den enkelte stat har af sine opgaver og af strukturen inden for de organer, som er pålagt

løsningen af opgaverne« (Sml. 1974, s. 169), og statuerede senere, at: a) »... begrebet offentlig administration ... må fortolkes [og anvendes] ensartet i hele Fællesskabet«; b) »afgrænsningen af begrebet ... [kan] ikke overlades til medlemsstaternes ganske frie skøn«; c) »det må ... undgås, at nyttevirkningen og rækkevidden af traktatens bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed og om ligebehandling af alle medlemsstaternes statsborgere begrænses af fortolkninger af begrebet offentlig administration, der alene sker på grundlag af national ret, og som ville hindre anvendelsen af fællesskabsreglerne« (dommen af 17. december 1980, præmisserne 12, 18 og 19).

Det er efter min mening klare udsagn. Ved at formulere dem har Domstolen ikke draget i tvivl, at ansættelse i den offentlige administration forbliver omfattet af de forskellige medlemsstaters retsregler; den har alene villet statuere, at ved fastlæggelsen af dette begrebs indhold er det nødvendigt at tage hensyn til fællesskabsrettens egne krav. Det er åbenbart, at hvis man tillod medlemsstaterne selv at definere indholdet, ville det betyde, at de forpligtelser, som princippet om arbejdskraftens frie bevægelighed pålægger dem, fik forskellig betydning fra én medlemsstat til en anden, og at traktaten således blev berøvet en væsentlig del af sin tilsigtede virkning (se hertil også med hensyn til artikel 55, stk. 1, den nævnte Reyners-dom, præmis 50).

5. Jeg kommer nu til de problemer, som de to sidste punkter rejser, nemlig den reelt grundlæggende modsætning mellem »organisationsteori« og »funktionalisme« ved fastlæggelsen af begrebet »ansættelse i den offentlige administration«. Som bekendt har Frankrig og ligeledes Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland og Det forenede Kongerige i sag 149/79 tilsluttet sig den første opfattelse. Domstolen fulgte endnu en gang generaladvokat Mayras' forslag og valgte således den modsatte linje. Artikel 48, stk. 4 — udtalte Domstolen — betyder, at bestemmelserne om arbejdskraftens frie bevægelighed ikke omfatter »en række stillinger, der indebærer en direkte eller indirekte deltagelse i udøvelsen af offentlig myndighed og i de funktioner, som skal sikre statens eller de andre offentlige kollektive enheders almene interesser. Sådanne stillinger forudsætter nemlig, at indehaverne føler en særlig solidaritet med staten, og at der består gensidige rettigheder og pligter, som er grundlaget for nationalitetsbåndet« (dommen af 17. december 1980, præmis 10).

Det kriterium, hvorefter den omtvistede ansættelse skal bedømmes, er kort sagt *materielt*: det er baseret på de »funktioner«, som er knyttet til stillingen, idet kun de stillinger, som indebærer udøvelse af offentlig myndighed, *og* (ikke »eller«, begge betingelser skal være opfyldt) som skal varetage statens og mindre territoriale kollektive enheders almene interesser, vil kunne antages at ligge uden for grænserne for, hvad der omfattes af arbejdskraftens fri bevægelighed. Efter min mening findes der et solidt grundlag for dette kriterium i traktatens opbygning, navnlig i artikel 55, hvor der tales om »virksomhed, som ... lejlighedsvis er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed«. Frankrig er, som vi har set, ikke enig, men mener endog, at netop den omstændighed, at disse vendinger ikke findes i artikel 48, stk. 4, beviser, at undtagelsen i sidstnævnte bestemmelse har

større rækkevidde. Men argumentet er svagt. Som Kommissionen anførte i sag 149/79, skyldes de to bestemmelsers forskellige indhold forskellen mellem de situationer, som de tager sigte på: dels de lønmodtagere, som kan flytte for i den offentlige administration at beklæde stillinger, for hvilke udøvelse af disse beføjelser er væsentlige; dels de selvstændige arbejdstagere, som etablerer sig i udlandet for at udøve en profession, der nødvendigvis er privat, om end den kan omfatte en tilsvarende udøvelse.

Det står altså fast, at det funktionelle kriterium er gyldigt. Men hvordan skal det bruges korrekt? Problemet er ikke uden betydning, og de vanskeligheder, som man møder, når man forsøger at løse det, giver det franske forslag om en lovgivning, som »gennemfører« artikel 48, stk. 4, et anstrøg af rationalitet. Imidlertid giver dette forslag mig anledning til megen tvivl, selv hvis man ser bort fra risikoen for, at det benyttes til at begrænse retten til fri bevægelighed og reducerer resultaterne af retspraksis til intet. Den største fare ved det ønskede lovgivningsinitiativ er en anden, nemlig at man totalt blokerer en proces, som, da den er knyttet til formålet med de europæiske staters og folks integration, nemlig den politiske enhed, skal kunne udvikles med et minimum af hindringer. Det er klart, at en garanti for fuld fri bevægelighed indebærer, at de hindringer fjernes, som følger af forskellige nationaliteter, og indebærer, at der indføres et EF-statsborgerskab, som ikke længere er metaforisk, som for øjeblikket i Domstolens domme, men reelt.

I øvrigt findes der i Domstolens praksis mere end ét brugbart svar på de vanskeligheder, jeg har nævnt. Det gælder for det første med hensyn til formålet med og grænserne for undersøgelsen af, om den omtvistede stilling er omfattet af undtagelsen eller ej. I Sotgiu-sagen f. eks. udelukkede Domstolen, at denne undersøgelse kan ske på grundlag af forhold såsom karakteren af retsforholdet mellem administrationen og tjenestemændene eller den kategori, som de sidstnævnte tilhører; da der ikke er nogen sondring i bestemmelserne — hedder det navnlig i præmis 5 — »er det uden interesse, om arbejdstageren er ansat som arbejder, funktionær eller tjenestemand og endvidere, om ansættelsesforholdet henhører under den offentlige ret eller privatretten« (i modsat retning — men der er her tale om et *obiter dictum*, som efter alt at dømme er en *lapsus calami* — se dom af 8. maj 1979, sag 129/78, Bestuur Sociale Verzekeringsbank Amsterdam mod Lohmann, Sml. 1979, s. 853, hvor bestemmelsen i forordning nr. 1408/71 om vandrende arbejdstageres sociale sikring, som undtager de særlige ordninger for tjenestemænd og dermed ligestillede personer fra forordningen, forklares som en »logisk konsekvens af traktatens artikel 48, stk. 4«).

Men det samme må siges om begrebet »udøvelse af offentlig myndighed«. Domstolen har — og der er måske tale om et valg dikteret af de bestræbelser, som jeg lige har nævnt — foretrukket ikke at definere det abstrakt. En række henvisninger og naturligvis konklusionerne i dommene af 17. december 1980 og af 26. maj 1982 beviser dog, at Domstolen har anerkendt den definition, som generaladvokat Mayras har givet det, og hvorefter denne myndighed »udspringer af statens suverænitet; den indebærer (som sådan) for udøveren mulig-

heden for at bruge ekstraordinære retlige beføjelser, statsmagtens privilegier, beføjelsen til at udøve tvang over for borgerne« (forslag til afgørelse i Reyners-sagen, Sml. 1974, s. 664). Kort sagt, for at en stilling kan være spærret for en borger fra en anden medlemsstat, er det ikke tilstrækkeligt, at de funktioner, som er knyttet til den, direkte forfølger offentlige formål ved at øve indflydelse på privatpersoners adfærd og handlinger. De skal trække i kongens harnisk: metaforer til side; de skal give sig udslag i viljesakter, som er bindende for private i den forstand, at de kræver, at disse adlyder, eller hvis de ikke adlyder, tvinger dem til at efterkomme dem. Det er praktisk talt umuligt at udarbejde en liste over dem, som tager hensyn til navnlig den anden betingelse, som Domstolen har opstillet (varetagelse af almene interesser); men de første eksempler, som falder en ind, er afgjort de stillinger, som har at gøre med udøvelse af politimyndighed samt med statens forsvar, retsvæsen og skatteopkrævning.

6. Der kan siges meget andet om dette vigtige punkt. De bemærkninger, jeg har fremsat indtil nu, er imidlertid tilstrækkelige til at fjerne hjørnestenen i det franske forsvar. Tilbage står ganske vist Frankrigs argumenter vedrørende udlændinges mulighed for at indtræde i den offentlige administration på grundlag af arbejdskontrakter samt vedrørende karriereprincippet; det første er det ikke nødvendigt at opholde sig ved, for så vidt dets modstrid med forbudet mod forskelsbehandling er indlysende; det andet fortjener, at der foretages nogle henvisninger til Domstolens praksis.

Vi har set, hvad den består i. At tillade en udlænding at blive ansat i en fast stilling, hvis indehaver er »kaldet til karrieren«, og dernæst nægte at forfremme ham til en højere stilling, fordi den indebærer udøvelse af offentlig myndighed, betyder ifølge den franske regering, at man i frihedens og arbejdskraftens frie bevægeligheds navn ender med at fremkalde forskelsbehandling. Det fører altså til et tab, og det er bedre at give afkald på det.

Opfattelsen er unægtelig tankevækkende; generaladvokat Mayras forsøgte at tilpasse den til sin konstruktion ved at foreslå, at det anses for »begrundet straks« at udelukke udlændinge fra »begyndelsen på en karriere, der ... indebærer adgang til en stilling med myndighed« (forslag til afgørelse i sag 149/79, Sml. 1980, s. 3917). Men Domstolen forkastede denne tankegang efter at have gennemgået og afvejet fordele og ulemper ved de modstående fortolkninger. Der er ikke tvivl om, at en bred fortolkning af artikel 48, stk. 4, giver grundlag for forskelsbehandling med hensyn til forfremmelse til visse stillinger. Denne forskelsbehandling er dog mindre uacceptabel end det resultat, som generaladvokatens og i endnu højere grad den franske regerings opfattelse fører til, nemlig en begrænsning af de rettigheder, som er tillagt EF-statsborgerne, »som går ud over, hvad der er nødvendigt for at sikre respekten for de mål, der forfølges« af den nævnte bestemmelse (dom af 17. december 1980, præmis 22). Det må endvidere siges, at når man iværksætter denne forskelsbehandling, som alligevel er uundgåelig, skal der tages hensyn til fællesskabsrettens grundlæggende principper. Navnlig kræver proportionalitetsprincippet, at den holdes inden for de

grænser, som sættes af kravet om varetagelse af statens almene interesser.

Lad mig tilføje, at den pågældende forskelsbehandling er den eneste, som kan accepteres. I Sotgiu-dommen fastslog Domstolen, at undtagelsen i stk. 4 kun gælder på det tidspunkt, da den pågældende får adgang til stillingen (og ved adgang skal der efter dommen af 17. december 1980 ligeledes forstås forfremmelse og overflyttelse). Den anførte dom kan altså ikke påberåbes som berettigelse for forskelsbehandling med hensyn til løn eller andre arbejdsbetingelser for ansatte, der allerede er indtrådt i tjenesten.

7. Afsluttende vil jeg sige to ord om de stillinger, som ligger til grund for denne sag. Selv hvis det erkendes, at undtagelsen kan fortolkes indskrænkende — Belgien påberåbte sig dette argument i 1980, og Frankrig gentager det i dag — er sygeplejerskerne omfattet, fordi de kan tillade ydelser, som skal betales over statens budget eller af de lokale myndigheder. Jeg er ikke i tvivl om, at de pågældende arbejdstagere har denne beføjelse, og jeg vil heller ikke diskutere (selv om det forekommer mig en smule ejendommeligt), at der er tale om en »offentlig« myndighed i streng forstand, som jeg har omtalt tidligere. Så vidt jeg véd, er den virksomhed, som dens udøvelse giver sig udslag i, dog lejlighedsvis eller underordnet og kan følgelig adskilles fra de pågældende arbejdstageres hovedopgaver; om ikke andet, så af denne grund er det efter min mening i strid med proportionalitetsprincippet at udelukke statsborgere fra andre medlemsstater fra de pågældende stillinger. Det må dernæst antages, at sygeplejerskers opgaver på offentlige hospitaler er identiske med deres kollegers opgaver på private sygehuse, og at undtagelsen i stk. 4 ikke gælder for disse. Må det deraf udledes, at ledelsen af en klinik, som er overgået fra private hænder til offentlige hænder, skal afskedige alt ikke-fransk personale?

Når alt kommer til alt, kunne vel kun en yderliggående discipel af Hegel virkelig tro, at stillinger som dem, der her er tale om, skal være spærret for udlændinge. Men den, som ikke mener, at staten er »Guds fremtræden i verden« (der Staat ist der Gang Gottes in der Welt«) må nødvendigvis komme til det modsatte resultat.

8. På grundlag af de betragtninger, som jeg har redegjort for indtil nu, opfordrer jeg Domstolen til at admittere den sag, der er anlagt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved stævningen af 21. december 1984. Jeg foreslår følgelig, at det statueres, at Den franske Republik ikke har opfyldt sine forpligtelser efter EØF-traktaten ved at kræve fransk statsborgerskab som betingelse for ansættelse, herunder tjenestemandsansættelse, i faste stillinger som sygeplejerske ved offentlige hospitaler.

I henhold til de kriterier, der gælder for den part, der taber sagen, bør den franske regering dømmes til at betale sagens omkostninger.